

LÄÄKÄRILIITTO
LÄKARFÖRBUNDET

Lukiolaisten, väestön ja lääkärien näkemyksiä terveydenhuollon tulevaisuudesta

10.7.2017

Yli puolet suomalaisista suhtautuu myönteisesti terveydenhuollon digitalisaatioon

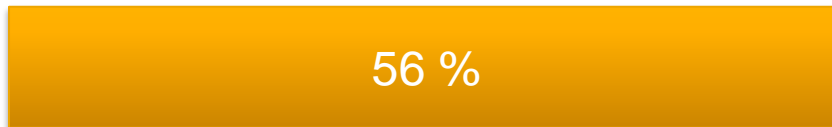
Kyselyt terveydenhuollon tulevaisuudesta ja digitalisaatiosta

- Terveydenhuollon tulevaisuus – sähköinen kysely lukiolaisille (n=541) yhteistyössä Suomen Lukiolaisten Liiton kanssa, kevät 2017
- Väestökysely (n=1036), 15–74 -vuotiaat, toteuttajana TNS Gallup, kevät 2016
- Lääkäripaneeli (n=533), edustava otos lääkäreistä, kevät 2016

Olisiko sinusta terveystalveluiden digitalisaatio hyvä vai huono asia?

Hyvä

Väestö

56 %

Huono

20 %

Lukiolaiset

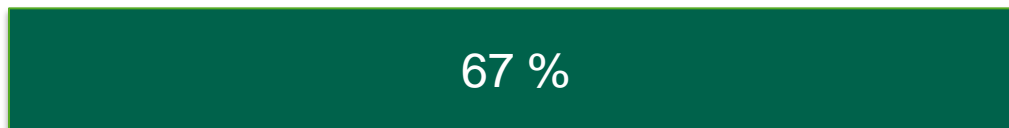

61 %

18 %

Lääkärit

67 %

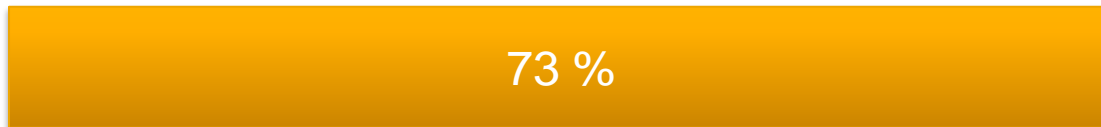
12 %

Hyvä hoito vaatii aina potilaan tapaamisen kasvotusten.

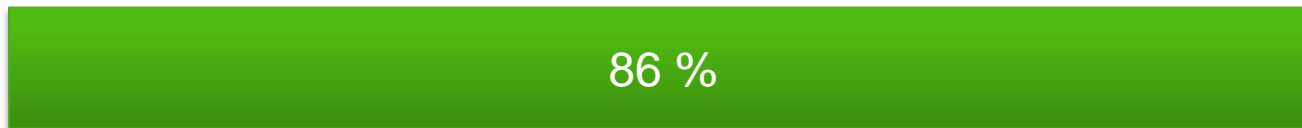
Samaa mieltä

Eri mieltä

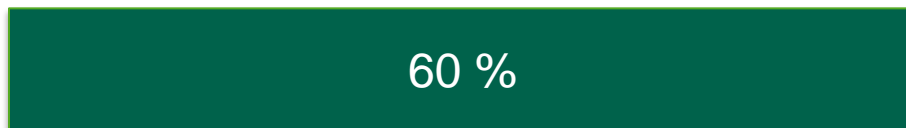
Väestö

Lukiolaiset

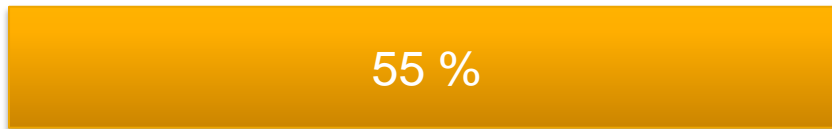
Lääkärit

Potilaiden etävastaanottoa (esim. videovälitteinen yhteys) pitäisi hyödyntää enemmän.

Samaa mieltä

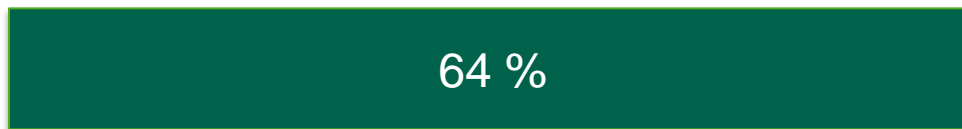
Väestö

Lukiolaiset

Lääkärit

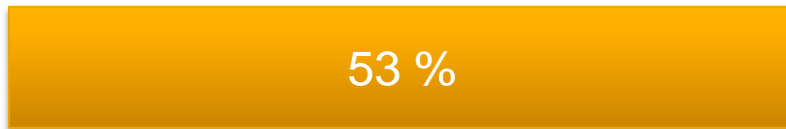
Eri mieltä

Tulevaisuudessa potilas seuraa itse terveydentilaansa esim. mobiilisovellusten avulla.

Samaa mieltä

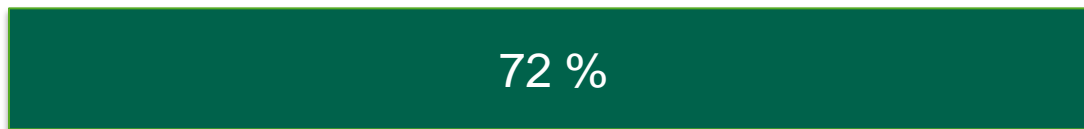
Väestö

Lukiolaiset

Lääkärit

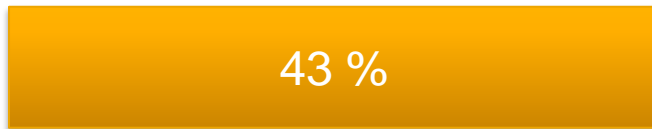
Eri mieltä

Tulevaisuudessa potilaat hoitavat terveysongelmiaan mahdollisimman paljon tietokoneen/mobiililaitteen välityksellä kotoaan.

Samaa mieltä

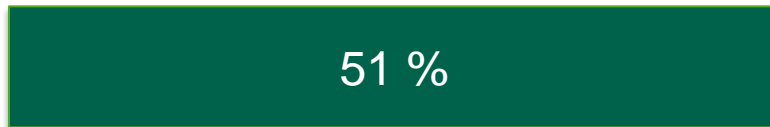
Väestö

Lukiolaiset

Lääkärit

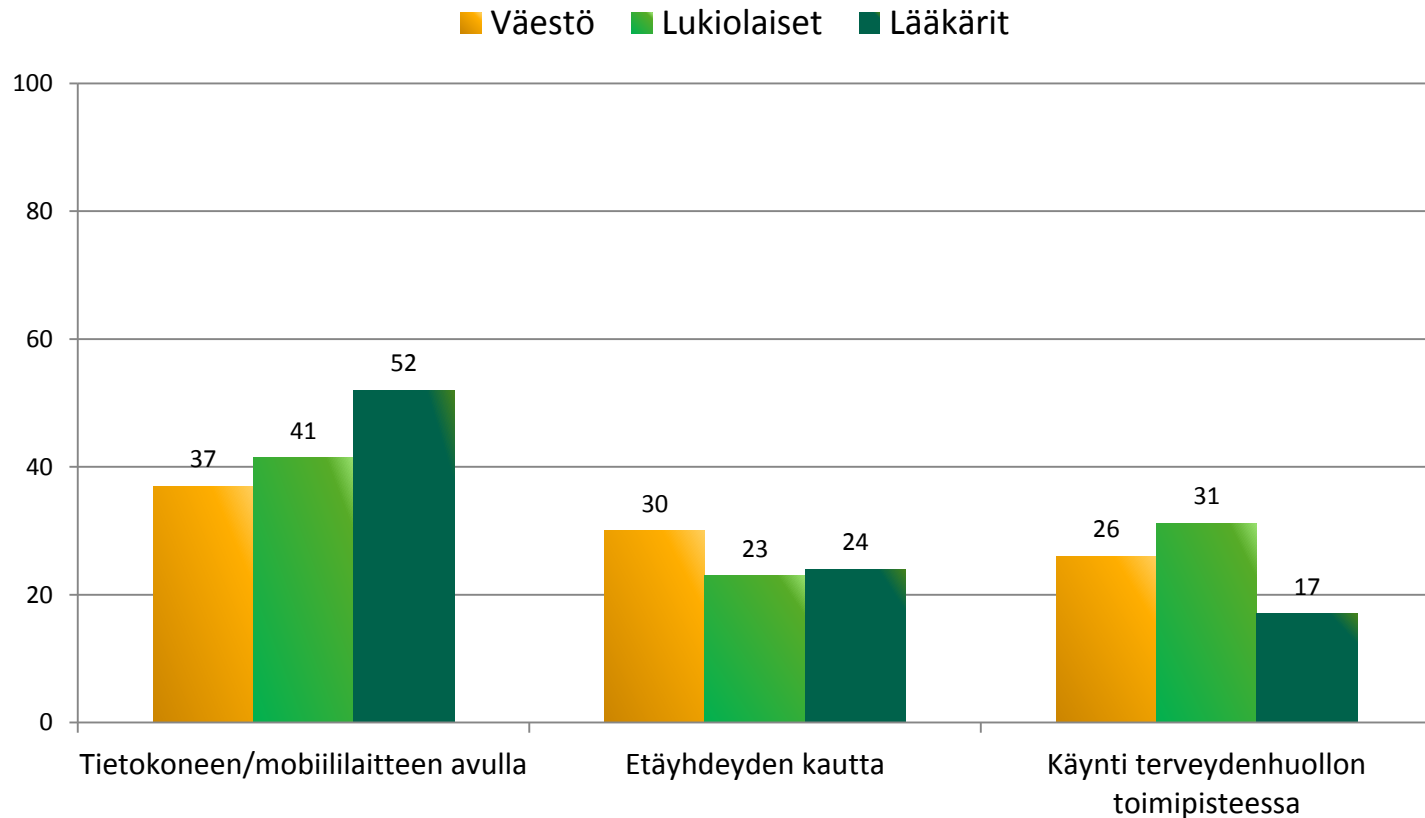
Eri mieltä

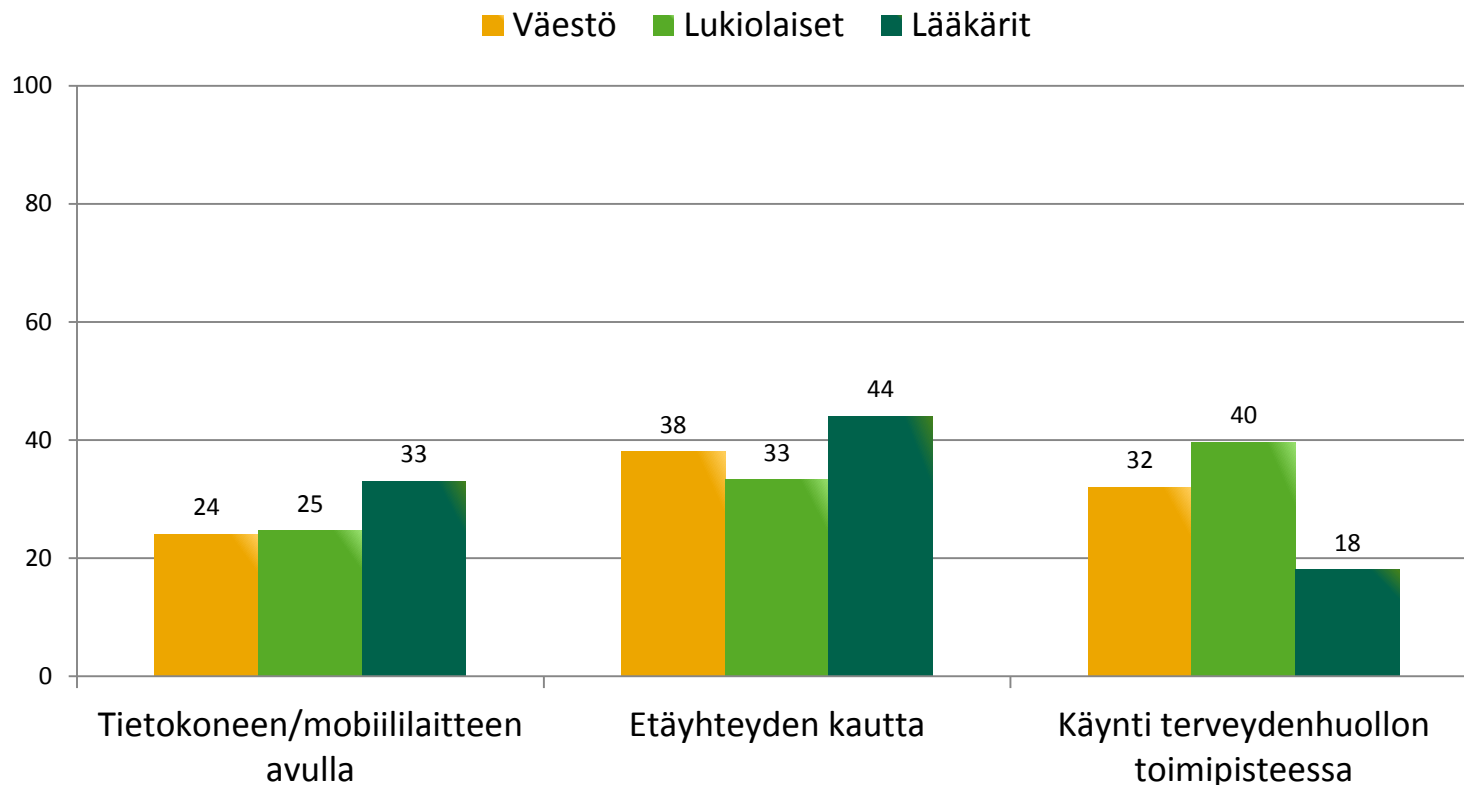
Miten tulevaisuudessa tehdään seuraavia toimenpiteitä?

Terveydentilan yleinen seuranta (%)

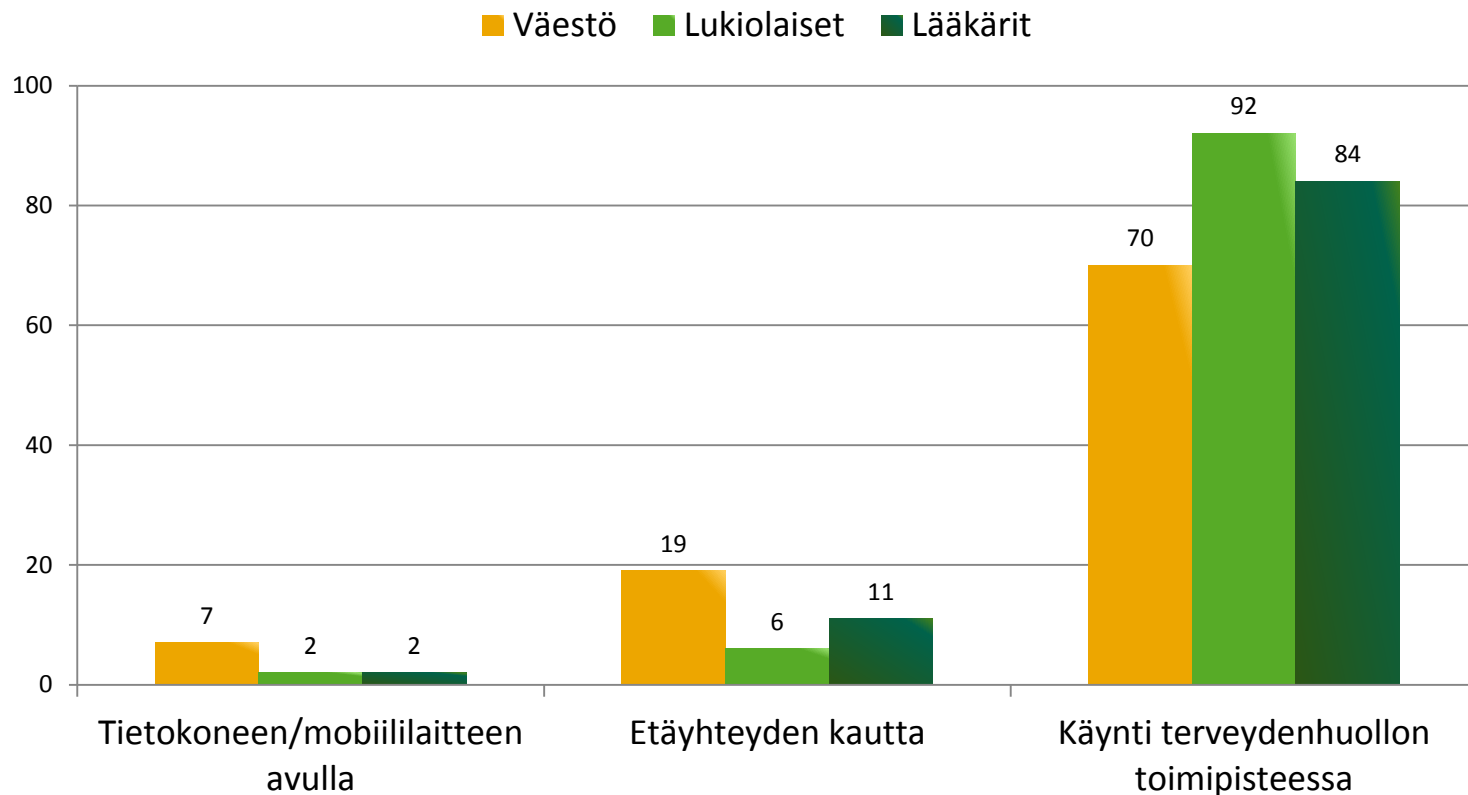
Miten tulevaisuudessa tehdään seuraavia toimenpiteitä?

Ensi kontakti terveydenhuoltoon, jossa arvioidaan hoidon tarve (%)

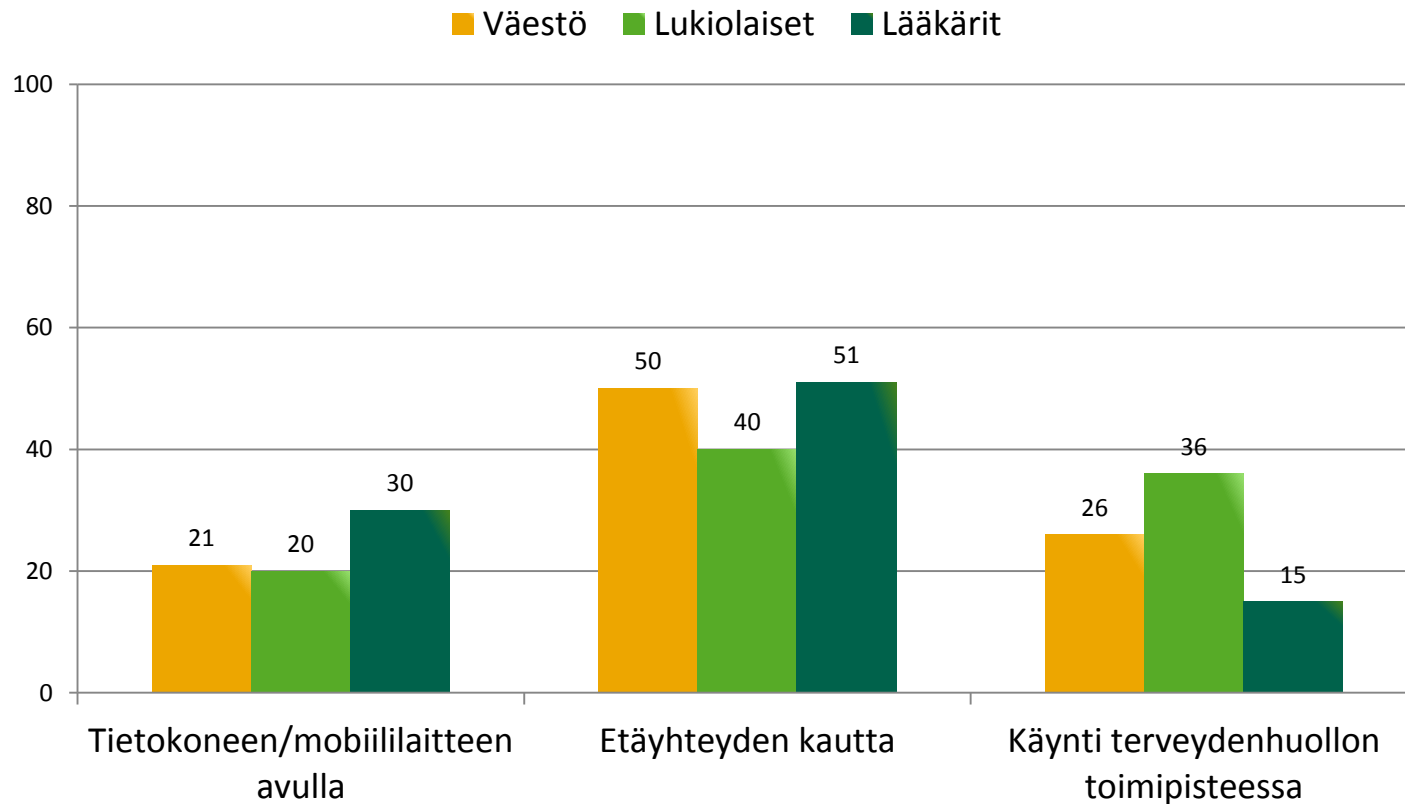
Miten tulevaisuudessa tehdään seuraavia toimenpiteitä?

Sairauden diagnosointi (%)

Miten tulevaisuudessa tehdään seuraavia toimenpiteitä?

Hoidon vaikuttavuuden seuranta eli paraneeko olotila (%)

Terveydenhuollon tulevaisuus lukiolaisten kertomana

Lainauksia avovastauksista – avovastauksiin vastanneet hieman kriittisempiä digitalisaatiota kohtaan kuin vastaamattomat

” Digilisaation kehittyessä, ja sen yleistyessä moni ihminen voi jäädä pois kunnollisesta terveydenhuollosta laitteiden tai muiden sellaisten puutteiden vuoksi. Paikalle meneminen on silti tärkein terveydenhuollon kanava.”

” Hienoa olisi, jos juurikin hoidon etenemistä voitaisiin seurata muun muassa livechat-palvelun avulla, mutta esimerkiksi sairauden diagnosointia varten tulisi mielestäni tavata kasvotusten terveydenhuollon ammattilaisen kanssa.”

” Hoidon olisi hyvä olla potilaskohtaista. Toisille verkossa tapahtuva asiointi on hyvä ratkaisu ja madaltaa kynnystä yhteyden ottamiseen. Myös se, että lääkärin kanssa voisi keskustella esimerkiksi videoyhteyden avulla madaltaa ehkä kynnystä hakea apua. Toisaalta on tärkeää, että on mahdollisuus saada hoitoa ilman tietokoneyhteyttä. Esimerkiksi vanhemmille ihmisille se saattaa luoda kynnyksen yhteydenottoon. Myös esimerkiksi sairauden diagnosoiminen pelkästään etäyhteydellä saattaisi helposti johtaa väärään diagnoosiin.”

” Terveyspalvelut tulisi mielestäni edelleen hoitaa pääsääntöisesti kasvokkain terveydenhuollon ammattihenkilön kanssa. Tietotekniikkaa voidaan kyllä hyödyntää jossain määrin, mutta sen käytössä on huomioitava tietoturvariskit ja niiden torjuminen.”

Terveydenhuollon tulevaisuus lukiolaisten kertomana

Lainauksia avovastauksista – *avovastauksiin vastanneet hieman kriittisempiä digitalisaatiota kohtaan kuin vastaamattomat*

” Huolestuin hieman kyselyn tehtyäni, sillä vaikutti kovasti siltä, että terveystalvet ovat digitalisoitumassa radikaalisti. Vaikka itsekin puollan digitalisaatiota, pelkään hieman, että hoidon laatu huononee, kun potilaat ja lääkärit eivät kohtaa kasvotusten. Luotan kyllä hyvin kehitelyihin digitaalisiin apuvälineisiin esim. diagnoosin teossa, mutta toivoisin, että potilas ja lääkäri voisivat tulevaisuudessakin tavata mieluummin kasvotusten.”

” Mielestäni jos potilas käyttää itsehoitoa ja mobiililaitteita sairauksin yms. hoitoon, joihin aiemmin on käyttänyt lääkäripalveluja, tulee helpommin hoitovirheitä ja vääriä diagnooseja. Terveysteen liittyvissä asioissa ei tulisi tinkiä, vaan käyttää perinteisiä hoitokeinoja. Kysely herätti minussa pelonsekaisia tunteita.”

” Minusta kaikki edellä mainitut vaihtoehdot (paikalle meneminen, etäyhteys, mobiilipalvelut) pitäisi olla saatavilla tulevaisuudessakin, ja potilas voisi itse päättää tilanteen ja mielipiteensä mukaan, mitä niistä käyttää.”

” Automatisoimalla terveydenhuoltoa järkevissä määrin voidaan vähentää julkisen terveydenhuollon tungosta ja siten parantaa asiakkaan kokemusta.”

Yhteenveto

Enemmistö lukiolaisista pitää terveydenhuollon digitalisaatiota hyvänä asiana. Lukiolaiset suhtautuvat kuitenkin varauksellisemmin kysymyksiin etävastaanoton hyödyntämisestä, terveydentilan seuraamisesta mobiilisovellusten avulla, tai terveysongelmien hoitamisesta kotoa käsin tietokoneen /mobiililaitteen avulla, kuin väestö tai lääkärit.

Kaikkien ryhmien mielestä sairauden diagnosointi ja hyvä hoito vaativat aina potilaan tapaamisen kasvokkain. Lukiolaiset olivat tätä mieltä vielä useammin kuin lääkärit tai väestö keskimäärin.

Lukiolaiset ovat myös varauksellisempia arvioidessaan miten tulevaisuudessa otetaan ensi kontakti terveydenhuoltoon, tehdään terveydentilan yleistä seurantaa tai hoidon vaikuttavuuden seurantaa. Kuitenkin etäyhteyden, tietokoneen tai mobiililaitteen käyttö on terveydenhuollon tulevaisuutta myös lukiolaisten enemmistön mielestä.

Yhteenveto

Hieman yllättävää oli lukiolaisten varauksellinen suhtautuminen uusien teknologioiden käyttöä kohtaan. Taustalla voi vaikuttaa mm. se, että nuorilla on aikuisväestöä vähemmän käyttökokemusta terveydenhuollon palveluista.

Avovastauksissaan nuoret pohtivat terveydenhuollon tulevaisuutta ja digitalisaatiota oivaltavasti eri näkökulmista. Lukiolaiset ovat huolissaan mm. perinteisen vastaanotto toiminnan katoamisesta, sekä digitaalisten palvelujen laadusta, tietoturvasta ja käytettävyydestä eri potilasryhmissä (laitteet, taidot). Toisaalta digitalisaation nähdään helpottavan potilaan arkea ja tehostavan terveydenhuollon toimintaa.